

Stanisław Koziej

SZCZYT NATO W WARSZAWIE W OBLICZU

NOWEJ ZIMNEJ WOJNY

**Czy NATO z UE zbudują razem euroatlantycki
„tandem bezpieczeństwa”?**

Zagadnienia

- 1. Euroatlantyckie środowisko bezpieczeństwa**
- 2. Strategiczne dylematy NATO**
- 3. Strategiczne dylematy UE**

+ dyskusja

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA: czynniki destabilizacji – wyzwania i zagrożenia

Obszar euroatlantycki

**Kryzys w Europie
Zachodniej?**
(kryzys przywództwa,
terroryzm
wewnętrznoeuropejski?)

**Kryzys w Europie
Wschodniej:**

(neoimperialny zwrot
strategiczny Rosji, nowa
jakość strategiczna
– koniec ery
pozimnowojennej.
Wojna hybrydowa)

**Kryzys na Bliskim
Wschodzie i Afryce
(ISIL, migracje.
Interwencja Rosji)**

Strategiczny zwrot Rosji

- **Od wystąpienia W. Putina w Monachium (2007 r.) po nową doktrynę militarną (2014 r.) i strategię bezpieczeństwa narodowego (2015 r.)**
- **Strategia sankcjonuje i utrwała antyzachodni kurs Rosji (USA, NATO, UE - wyłącznie jako zagrożenia)**
- **Kraje poradzieckie jako strefa wpływów, ich ograniczona suwerenność, możliwość użycia siły przeciwko nim (presja polityczno-strategiczna)**

Rosyjska praktyka strategiczna

- Wojna z **Gruzją**/2008 i kryzys gazowy/2009 r. – **pierwsze testy** (zbrojny i ekonomiczny) polityki neoimperialnej
- Wojna z **Ukrainą** – rzucenie wyzwania Zachodowi: **koniec ery pozimnowojennej**
 - **Struktura kryzysu ukraińskiego i prognozy:**
 - rewolucja ukraińska (państwo stabilne czy upadłe?)
 - cele Rosji (minimalistyczny, ambitny, awanturniczy?)
 - reakcja Zachodu (stanowcza, chwiejna?)
- Interwencja w **Syrii** - wyzwanie ponadregionalne
- **Scenariusze** polityczno-strategiczne:
 - **Nowa/ograniczona/mała zimna wojna?**
 - **gorzki/zgnięty/wstydlivy pokój?**

Południowa flanka: wojna w Syrii/Iraku

- **Konflikt wewnętrznyislamski i skutki niestrategicznych interwencji Zachodu**
- **Różnice interesów i brak koordynacji świata zewnętrznego: Zachód-Rosja?**
- **USA: pasywne** („czerwona linia” Obamy, same bombardowania), **Rosja: ryzykowna** (interwencja, salwa rakiet KALIBR)
- **Gracze wewnętrzni (Assad, ISIL, Kurdowie, Irak) i regionalni (Turcja, Iran, Arabia Saudyjska, Izrael)**
- **Strategia: nowy podział polityczny?**

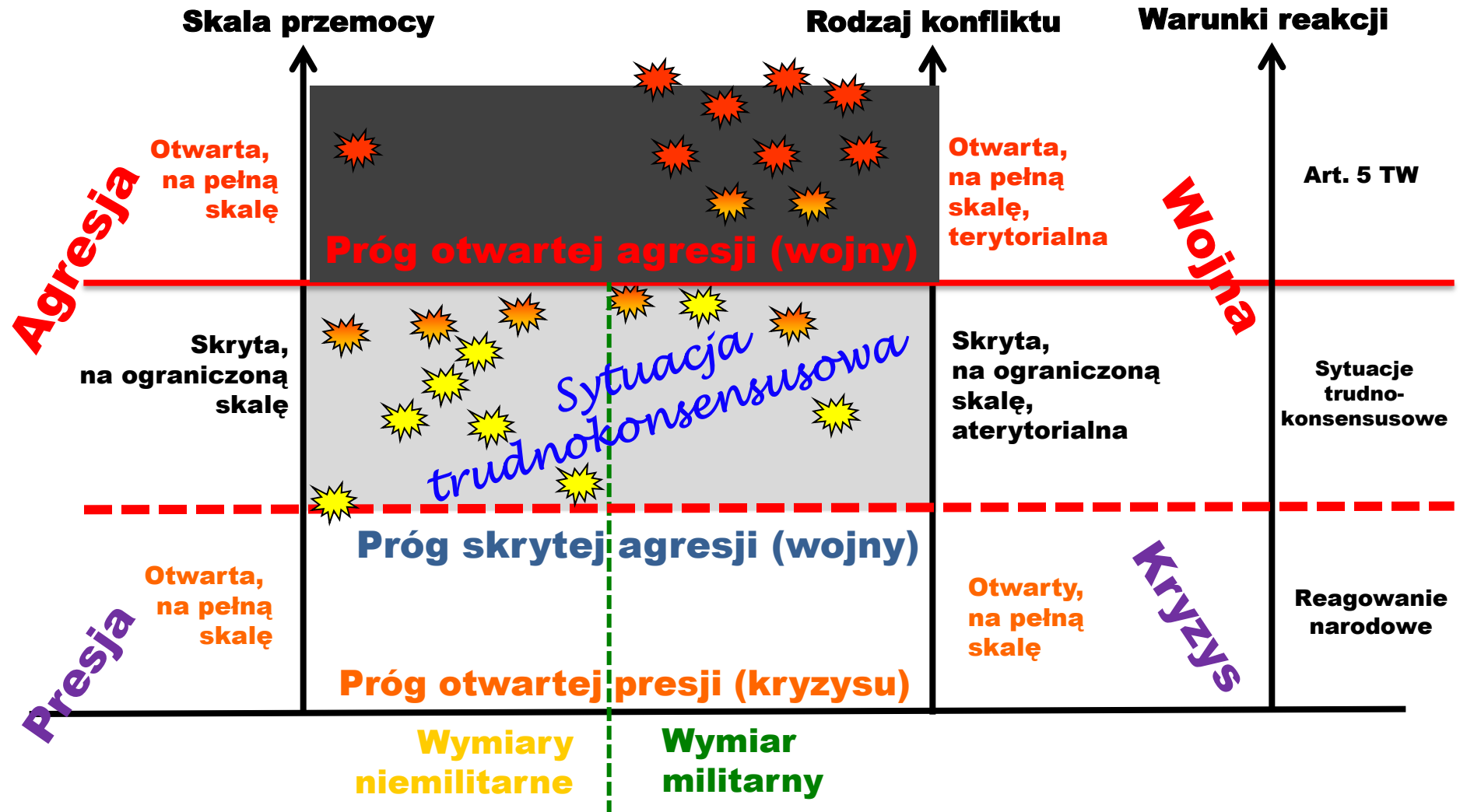
Europejski kryzys wewnętrzny

- **Kryzys finansowy (strefy EURO)**
- **Kryzys migracyjny**
- **Kryzys terrorystyczny (ostatni atak w Paryżu, seria aresztowań...)**
- **Kryzys postaw (ekstremizmy, anarchizm, nacjonalizmy ...)**
- **Kryzys dotychczasowego modelu integracji: eurosceptycyzm, Brexit?**
- **Kryzys przywództwa – Niemcy, Francja**

Triada nowych tendencji strategicznych

- **Transnarodowość i asymetryzacja** zagrożeń i wyzwań – np. flanka południowa i wewnątrz Europy!
- **Nowa era nuklearna:** odstraszanie i zastraszanie nuklearne: rosyjska koncepcja „nuklearnej deeskalacji” (rola TBJ), **asymetryczny szantaż nuklearny**
- **Hybrydowość** zagrożeń wojennych:
 - presja strategiczna (informacyjna, cyber-, dyplomatyczna, ekonomiczna, wojskowa ...)
 - agresja skryta, **podprogowa** (*poniżej progu otwartej wojny*)
 - agresja otwarta, regularna, na pełną skalę

AGRESJA PONIŻEJ PROGU WOJNY: istota

Synteza zmiany strategicznej w środowisku bezpieczeństwa

- **Główny czynnik strategiczny: konfrontacyjna polityka Rosji**
- **Koniec ery pozimnowojennej (kooperacyjnej) w stosunkach bezpieczeństwa**
- **Stoimy na progu nowego, neozimnowojennego ładu międzynarodowego**

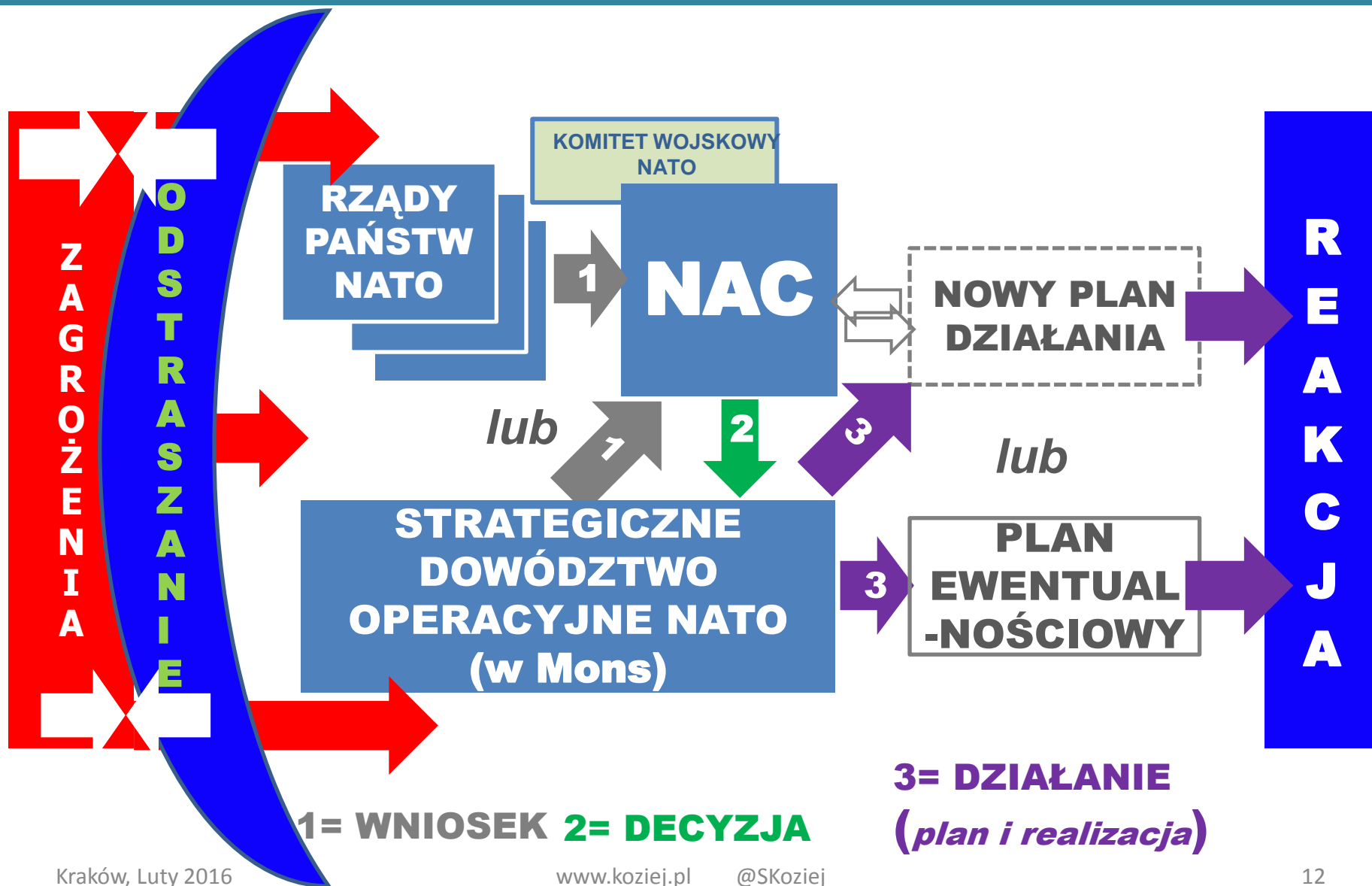
NOWA ZIMNA WOJNA

NATO – reakcja operacyjna

- **Szczyt w Newport 2014: *Readiness Action Plan***
 - **Assurance:** patrole powietrzne i morskie oraz zwiększona intensywność ćwiczeń i rotacyjna obecność szkoleniowa wojsk
 - **Adaptation:** 3x powiększone siły reagowania - NRF (do 40 tys.), w tym VJTF ("**szpica**")
 - **Podwyższenie gotowości WKP-W**
 - **Rozmieszczenie załączków natowskich struktur integracji dowodzenia i wsparcia**
 - **2% PKB na obronę**

**Ale: potrzeba dalszej,
wzmocnionej adaptacji strategicznej!!**

Mechanizm reagowania NATO

NATO – **wzmocniona** adaptacja strategiczna

- **Szczyt w Warszawie 2016 („Newport+”):** strategiczne, długoterminowe wzmocnienie wschodniej flanki **dla neutralizowania szantażu oraz odstraszania przed agresją (w tym hybrydową, podprogową)**
 - realizacja postanowień z Newport (**”szpica”**, załączki dowództw, Dowództwo WKP-W – **doktryna użycia szpicy**)
 - **trwała/strategiczna obecność wojsk („czata” !!! - *przekształcenie obecności ćwiczebnej w strategiczną*):** *ciągły, rotacyjny pobyt wojsk oraz stała infrastruktura, magazyny, składy ze sprzętem ciężkim, wysunięte grupy dowodzenia, ubezpieczenia i wsparcia ...*
 - ***przeгляд i nowelizacja doktryny nuklearnej w odniesieniu do taktycznej broni jądrowej?***
 - ***uruchomienie pracy nad nową koncepcją strategiczną NATO?***

Unia Europejska: diagnoza, wyzwania, szansa

- **Niestrategiczność UE: reakcje **ad hoc****
- **Potrzebna **kompleksowość podejścia** – dla zyskania **solidarności strategicznej** w UE:**
 - **migracje + wzmocnienie wsch. flanki + bezpieczeństwo antyterrorystyczne + bezpieczeństwo energetyczne + ...**
- **Szansa: szczyt Rady Europejskiej VI/2016r. dot. WPBiO:**
 - **Raport o nowej Strategii UE, tj. **Europejskiej Strategii Globalnej (WIELKA STRATEGIA)****

Fundament strategiczny UE w dziedzinie bezpieczeństwa

- **Czy UE ma być strategicznym podmiotem w dziedzinie bezpieczeństwa?**
- **Interesy** narodowe państw członkowskich a **wartości** uniwersalne
- **„wspólny mianownik strategiczny”**
– wyciągnięty z interesów narodowych państw członkowskich

Misja strategiczna UE – jako synteza interesów narodowych państw członkowskich

Interesy państw członkowskich i stosunek do nich innych państw (partnerów, sojuszników):

- **Wspólne (akceptowane)** – wszyscy są gotowi uczestniczyć w we wsparciu ich realizacji (ubezpieczane wspólnotowo);
- **Niesprzeczne (tolerowane)** – nikt nie zgłasza wobec nich sprzeciwu, ale też nie deklaruje z góry udziału w zabezpieczeniu ich realizacji (w razie potrzeby – koalicja ad hoc);

Katalog (pakiet) wspólnych i niesprzecznych interesów państw członkowskich, czyli:

Misja UE w dziedzinie bezpieczeństwa

- **Sprzeczne (odrzucone)** – **nie** uwzględniane we wspólnej misji bezpieczeństwa.

WSPÓLNY MIANOWNIK STRATEGICZNY

Podsumowanie

- **Europa między wschodem i południem, w obliczu nowej zimnej wojny i zagrożeń hybrydowych**
- **Optymalną odpowiedzią: euroatlantycki tandem bezpieczeństwa NATO-UE (potencjał militarny NATO i niemilitarny UE)**

Dziękuję 😊

zapraszam
na:
www.koziej.pl
[@SKoziej](https://www.instagram.com/SKoziej)